

معرفی اولویتهای پژوهشی سال ۱۴۰۰ سازمان جنگل‌ها و مراتع

مختلف در زمینه محیط‌زیست را منتشر نماید تا دانشجویان و پژوهشگران با این موضوعات و خلاءهای علمی موجود در کشور آشنا شوند و در انتخاب موضوعات تحقیق و پژوهش خود این خلاءهای علمی را در نظر بگیرند. در این شماره از نشریه زیست سپهر به اولویتهای پژوهشی سازمان جنگل‌ها و مراتع در سال ۱۴۰۰ که در سایت سازمان جنگل‌ها و مراتع بطور رسمی منتشر شده است، پرداخته می‌شود.

هر ساله سازمان‌ها و ارگان‌های مختلف با توجه به نیازهای مطالعاتی موجود در مسائل مرتبط با حوزه فعالیت آن ارگان، لیستی از اولویتهای پژوهشی خود را منتشر می‌کنند تا محققان و دانشجویان با توجه به نیازهای مطالعاتی این ارگان‌ها، موضوعات مناسبی را برای تحقیقات و ایجاد زمینه همکاری با این ارگان‌ها انتخاب کنند. در مجله زیست سپهر تلاش می‌شود تا اولویتهای پژوهشی مورد نیاز در ارگان‌های

عناوین طرح‌های تحقیقاتی برای دانشجویان و محققین

استفاده از داده‌های ماهواره‌ای

۱۵- بررسی جاذبه‌های اکوتوریسم در رویشگاه‌های جنگلی، مرتع و بیابانی برای ایجاد معیشت جایگزین و حفاظت از عرصه‌های طبیعی

۱۶- بررسی قوانین، مقررات و ضوابط حاکم بر منابع طبیعی و برجسته نمودن نقاط ضعف و یا تناقضات قانونی

۱۷- ارائه الگوهای مناسب برای اشتغال‌زایی فارغ التحصیلان با استفاده از ظرفیت‌های نهالستان‌های جنگلی و مرتع

۱۸- راهکارهای استفاده از دانشجویان تحصیلات تکمیلی رشته‌های منابع طبیعی در نظارت کارگاهی و مطالعات منابع طبیعی با استفاده از پتانسیل سازمان نظام مهندسی و منابع طبیعی (مشاوره حقیقی)

۱۹- سنجش میزان کارایی و اثربخشی و ارزیابی اقتصادی مواد داخلی و خارجی تثبیت‌تپه‌های ماسه‌ای

۲۰- شناسایی مناسب‌ترین روش‌های اصلاح مراتع در اقلیم مختلف آب و هوایی

۲۱- معرفی گونه‌های مختلف مرتعی جهت بهبود حاصلخیزی خاک‌های مرتعی

۲۲- معرفی روش‌های مختلف کنترل فرسایش (بیولوژیک، مکانیکی و بیومکانیکی) در اقلیم و خاک‌های مختلف

۲۳- استفاده از آب‌های شور و نامتعارف در عملیات بیولوژیک

۲۴- بررسی راهکارهای حل تعارض در مدیریت جامع حوزه‌های آبخیز

۲۵- آسیب شناسی عملکرد تشکل‌ها و تعاونی‌های بخش منابع طبیعی و آبخیزداری کشور

۲۶- روش‌های بهینه تغذیه آبخوان و پخش سیلاب

۲۷- بررسی راهکارهای بهینه سازی روش‌های سنتی و استفاده از روش‌های علمی بهره برداری از سیلاب‌ها

۲۸- چگونگی تعادل بخشی منابع آبی سفره‌های زیرزمینی و کاهش مصرف سالانه آب برای رفع بحران منابع آبی زیرزمینی با رعایت مسائل اجتماعی آن

۱- شناسایی پتانسیل‌های موجود در جنگل‌های شمال جهت جایگزینی با درآمد حاصل از چوب در طرح‌های مدیریت پایدار

۲- بررسی ظرفیت و نحوه بهره برداری از قارچ ترافل در جنگل‌های شمال با تأکید بر حفاظت از جنگل

۳- مطالعه بر روی پراکنش و نحوه استحصال درختان شکسته و افتاده در طرح‌های جنگلداری

۴- شناسایی قارچ‌های هم‌زیست برای توسعه در رویشگاه‌های جنگلی و مرتع برای مقابله با خشکسالی و خشکیدگی

۵- تعیین سهم عوامل تهدید و تخریب رویشگاه‌های جنگلی و مرتعی در زوال رویشگاه و خشکیدگی گونه‌ها

۶- شناسایی و پهنه بندی گونزارهای ایران در استان‌های مختلف بر اساس گونه‌های در معرض خطر

۷- طراحی الگوهای بهره‌برداری و مدیریت چند منظوره مراتع

۸- ارائه طرح‌های اقتصادی ناشی از تلفیق اقدامات آبخیزداری با جنگلداری و یا مرتعداری

۹- بررسی کشت و توسعه گونه پالونیا در مناطق جلگه‌ای شمال کشور

۱۰- تدوین الگوهای کشت جایگزین در مزارع جنوب تهران از طریق توسعه زراعت چوب

۱۱- مطالعه و معرفی تکنیک‌های ساده فرآوری گیاهان دارویی با هدف ارتقاء معیشت جوامع جنگل‌نشین و محلی

۱۲- مطالعه روش‌های کاشت و داشت گونه‌های سریع‌الرشد چوبه با هدف افزایش تولید چوب زراعی و کاهش میزان آبیاری در واحد سطح

۱۳- طراحی سیستم‌های هوشمند پایش عرصه‌های جنگلی و مرتعی برای تعیین روند تغییرات پوشش گیاهی با استفاده از تکنیک‌های سنجش از دور

۱۴- ارزیابی اثر بخشی طرح‌های صیانت از جنگل‌های زاگرس و جنوب با

۲۹- تعیین نیازهای آبی گیاهان و بوته‌ها و درختان شورپسند و چگونگی تأمین آب آن‌ها به صورت پایدار

۳۰- روش‌های بهینه استفاده از آب باران در شهرها برای استفاده در فضای سبز و پارک‌ها

۳۱- بررسی روش‌های حفظ رطوبت خاک در عرصه‌های طبیعی

۳۲- پایش و پیش‌آگاهی مخاطرات

۳۳- بهبود روش‌های افزایش ظرفیت نگهداری آب در خاک با استفاده از مواد جاذب رطوبت معدنی، آلی، نانو، کم خاک ورزی و بی خاک ورزی

۳۴- شناسایی الگوهای معیشت پایدار و جایگزین با تأکید بر کاهش وابستگی به منابع طبیعی

۳۵- ارائه الگوی مدیریت مشارکتی در منابع طبیعی

۳۶- شناسایی الزامات تحقق حکمرانی خوب در منابع طبیعی

۳۷- روش‌های تحقق مدیریت و ارزیابی مشارکتی و توانمندسازی و فرهنگ سازی در منابع طبیعی کشور

۳۸- بررسی امکان سنجی استفاده از ظرفیت خصوصی در رفع اختلافات موجود در مراتع

۳۹- مطالعه سیاست‌های بذری کشور اعم از شناسایی و معرفی گونه‌های جدید متناسب با تغییرات اقلیمی و خشکسالی‌های حاکم، مطالعه جنبه‌های مختلف بذری از نظر کشت و تکثیر و تیمارهای بذری

۴۰- مطالعه خشکیدگی گون و اثرات و پیامدهای آن با توجه به جایگاه ویژه این گونه در قانون

۴۱- مطالعه روش مدیریت مراتع مورد استفاده شتر در ابعاد مختلف به ویژه بعد اقتصادی، رفتار چرایی، حصار کشی مجازی و ...

۴۲- مطالعه سهم ارزش‌های بازاری و غیر بازاری مراتع در حسابرسی ملی

۴۳- مطالعه سهم و نقش مراتع در تولید، حفظ و ذخیره آب در کشور

۴۴- پایش مراتع کشور

۴۵- مطالعه و بررسی الگوهای اقتصادی کردن طرح‌های مرتعداری

۴۶- معرفی روش تعیین ظرفیت دراز مدت مرتع در مناطق مختلف رویشی

۴۷- مطالعه روش‌های تعیین وضعیت مرتع در مناطق مختلف رویشی

۴۸- مطالعه، به روز رسانی و تعریف واحدهای اقتصادی مطلوب در مناطق مختلف رویشی و با انواع مختلف دام

۴۹- تعریف جاذبه‌های مرتعداری برای جوامع شهری در قالب گردشگری در سامان عرفی

۵۰- بررسی نقش چرای دام در کاهش یا کنترل آفات و امراض گیاهی

۵۱- استفاده از تکنولوژی‌های نوین در راستای کاهش هزینه‌های مرتعداری

۵۲- معرفی تکنولوژی‌های نوین در تولید، ذخیره و افزایش بهره‌وری آب در مراتع

۵۳- معرفی روش‌های نوین تثبیت ماسه‌های روان و کنترل فرسایش بادی با تأکید بر ملاحظات زیست محیطی، اقتصادی و کاربردی

۵۴- بررسی توان فرسایش خندقی و میزان پایداری خصوصیات خاک با استفاده از روش‌های سنجش از دور شئیء گرا و آنالیزهای آزمایشگاهی در نواحی اکولوژیکی - کشاورزی زیر حوزه شمالی رودخانه آجی چای

۵۵- بررسی و پیش‌بینی خطرات سیل‌خیزی و سیل‌گیری نواحی در دامنه شمالی تهران با استفاده از روش‌های ANP و شبکه عصبی مصنوعی

۵۶- استفاده از تصاویر سنتینل ۲ و تلفیق آن با داده‌های راداری سنتینل جهت پایش جنگل: تخریب، خشکیدگی و حریق

۵۷- تحقیق در استفاده از سنجش از دور (RS) جهت پایش عرصه‌های منابع طبیعی

۵۸- تحقیق در استفاده از پهنادهای عملیاتی و نرم افزار آنالیز اطلاعات در پایش و گشت و شناسایی حفاظتی

۵۹- پژوهش در ارزیابی اقدامات حفاظتی سنوآبی به خصوص در خصوص پیشگیری از حریق و تجهیزات اطفاء

۶۰- مطالعه و تحقیق در خصوص سیستم‌های هشدار سریع و اولیه حریق

۶۱- معرفی تکنولوژی‌های اطفاء حریق با بهره‌وری بالا متناسب با شرایط طبیعی رویشگاه‌های گیاهی

۶۲- ارزیابی اثرات تجهیزات حفاظتی به خصوص اسلحه در راستای مدیریت عوامل تخریب و اجرای تبصره ذیل ماده ۵۵ قانون

۶۳- ارزیابی پروژه حفاظت مشارکتی با عنایت به حاکمیتی بودن موضوع حفاظت

۶۴- ارزیابی اثرات طرح‌های عمومی- عمرانی و معادن در تخریب سرزمین

۶۵- ارزیابی اثرات خلع‌ها و تناقضات قانونی در امور معادن و طرح‌های عمرانی در راستای تخریب سرزمین

۶۶- بررسی علمی اثرات تغییرات اقلیمی در طغیان آفات و بیماری‌ها و تشدید خسارات وارده در نواحی مختلف رویشی

۲۹- تعیین نیازهای آبی گیاهان و بوته‌ها و درختان شورپسند و چگونگی تأمین آب آن‌ها به صورت پایدار

۳۰- روش‌های بهینه استفاده از آب باران در شهرها برای استفاده در فضای سبز و پارک‌ها

۳۱- بررسی روش‌های حفظ رطوبت خاک در عرصه‌های طبیعی

۳۲- پایش و پیش‌آگاهی مخاطرات

۳۳- بهبود روش‌های افزایش ظرفیت نگهداری آب در خاک با استفاده از مواد جاذب رطوبت معدنی، آلی، نانو، کم خاک ورزی و بی خاک ورزی

۳۴- شناسایی الگوهای معیشت پایدار و جایگزین با تأکید بر کاهش وابستگی به منابع طبیعی

۳۵- ارائه الگوی مدیریت مشارکتی در منابع طبیعی

۳۶- شناسایی الزامات تحقق حکمرانی خوب در منابع طبیعی

۳۷- روش‌های تحقق مدیریت و ارزیابی مشارکتی و توانمندسازی و فرهنگ سازی در منابع طبیعی کشور

۳۸- بررسی امکان سنجی استفاده از ظرفیت خصوصی در رفع اختلافات موجود در مراتع

۳۹- مطالعه سیاست‌های بذری کشور اعم از شناسایی و معرفی گونه‌های جدید متناسب با تغییرات اقلیمی و خشکسالی‌های حاکم، مطالعه جنبه‌های مختلف بذری از نظر کشت و تکثیر و تیمارهای بذری

۴۰- مطالعه خشکیدگی گون و اثرات و پیامدهای آن با توجه به جایگاه ویژه این گونه در قانون

۴۱- مطالعه روش مدیریت مراتع مورد استفاده شتر در ابعاد مختلف به ویژه بعد اقتصادی، رفتار چرایی، حصار کشی مجازی و ...

۴۲- مطالعه سهم ارزش‌های بازاری و غیر بازاری مراتع در حسابرسی ملی

۴۳- مطالعه سهم و نقش مراتع در تولید، حفظ و ذخیره آب در کشور

۴۴- پایش مراتع کشور

۴۵- مطالعه و بررسی الگوهای اقتصادی کردن طرح‌های مرتعداری

۴۶- معرفی روش تعیین ظرفیت دراز مدت مرتع در مناطق مختلف رویشی

۴۷- مطالعه روش‌های تعیین وضعیت مرتع در مناطق مختلف رویشی

۴۸- مطالعه، به روز رسانی و تعریف واحدهای اقتصادی مطلوب در مناطق مختلف رویشی و با انواع مختلف دام

۶۷- بررسی اثرات انواع بهره برداری‌های بی‌رویه و سهم بندی این عوامل در ایجاد و توسعه کانون‌های آلوده به آفات و بیماری‌ها

۶۸- بررسی اثربخشی پروژه تأمین سوخت جایگزین

۶۹- بررسی اثربخشی پروژه کمربند حفاظتی

۷۰- بررسی اثربخشی پروژه مدیریت آفات و بیماری‌های گیاهی

۷۱- بررسی اثربخشی پروژه کاداستر اراضی

۷۲- تدوین سیاست‌های اجرایی مناسب در زمینه سازگاری عرصه‌های منابع طبیعی با تغییرات اقلیمی و ارائه راهکارهای مناسب اجرایی برای همکاری و تعامل بخش‌های درون و برون سازمانی مرتبط

۷۳- بررسی میزان شناخت و نگرش مردم راجع به سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور و مأموریت‌های محوله

۷۴- پژوهش پیرامون وضعیت نگرش محیط زیستی و منابع طبیعی مردم و کانال‌های ارتباطی مؤثر برای بهبود آن

۷۵- قابلیت سنجی و مکان‌یابی مناسب

عرصه‌های منابع طبیعی و دولتی برای اجرای طرح‌های مدیریت منابع طبیعی و کشاورزی و غیر کشاورزی (آمایش سرزمین با محوریت منابع طبیعی)

۷۶- بررسی و تحلیل اثرات اقتصادی و اجتماعی ناشی از واگذاری اراضی

ملی و دولتی قبل و بعد از انقلاب

اسلامی

۷۷- بررسی اثر بخشی

طرح‌های مدیریت منابع طبیعی

در کنترل فرسایش و رسوب،

ترسیب کربن و افزایش سرانه فضای

سبز و ...

۷۸- بررسی و امکان سنجی اجرای طرح‌های

تلفیقی گردشگری، طبیعت گردی و تولید

انرژی‌های نو و ...

با طرح‌های مدیریت منابع طبیعی

۷۹- مطالعه و بررسی فیزبولژیکی سلامت برخی گونه‌های

درختی اکوسیستم‌های جنگلی هیرکانی و زاگرس در برابر

تغییرات اقلیم و شدت دستخوردگی

۸۰- تعیین و اندازه گیری پایلوت مهم‌ترین شاخص‌های

سطح کیفی ارتقاء حفاظت با توجه به اجرای طرح

تنفس جنگل‌های هیرکانی

۸۱- بررسی متدهای احیاء و بازسازی فضای سبز

معادن

۸۲- بررسی قابلیت‌های کاداستر اراضی در حفاظت و مدیریت

منابع ملی کشور

۸۳- مطالعه و بررسی تطبیقی تجارب کشورهای توسعه یافته

در خصوص حاکمیت فناوری اطلاعات در مدیریت منابع

طبیعی

۸۴- بررسی قوانین و مقررات موجود در حوزه فناوری

اطلاعات و ارائه الگوی پیاده سازی دولت الکترونیکی

۸۵- باز مهندسی ساختار سازمانی متناسب با ساختار

دستگاه‌های توانمند به منظور انجام بهینه وظایف سازمانی

۸۶- بازنگری و معماری فرآیندهای سازمان به منظور بهینه

سازی ارائه خدمات سازمانی

۸۷- تدوین مدل شایستگی اختصاصی مدیران حرفه‌ای

۸۸- ارزیابی عملکرد مدیران واحدهای ستادی و استانی (بومی

سازمان)

